



## Gemeente Aalsmeer

### RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr. Z21-003784

Portefeuillehouder

Wethouder W.B. Alink-  
Scheltema

Datum B&W-besluit 12 oktober 2021

Afdeling

Projecten en Advies

Voor de vergadering van raad d.d.  
2 december 2021

Behandelend ambtenaar

(voor technische vragen)  
Paul Nagtegaal,  
Frank v.d. Neut

Behandelen in de raadscommissie Ruimte en Economie  
op 16 november 2021

#### Onderwerp

Bomenplan Aalsmeer

#### Gevraagd besluit

1. In te stemmen met scenario 2 'Samen bouwen aan de toekomst' uit hoofdstuk 6 (Bomenagenda) van het Bomenplan Aalsmeer;
2. Het Bomenplan Aalsmeer vast te stellen met uitgewerkte ambities en richtlijnen voor het behouden en versterken van de waarde van Aalsmeerse bomen;
3. In te stemmen met het beschikbaar stellen van een eenmalig bedrag in 2022 ad € 192.000 voor het inlopen van achterstanden in snoeionderhoud bomen ten laste van de algemene middelen, te storten in de reserve Buitenruimte;
4. In te stemmen met het structureel verhogen van het budget in het Meerjaren Projecten Plan (MPP), met € 67.000 voor het vervangen van bomen (Bomenrenovatie Aalsmeer);
5. In te stemmen met het beschikbaar stellen van een eenmalig bedrag in 2022 ad € 95.000 voor vergroening met bewoners (openbare ruimte), vergroening door bewoners (gratis bomen) en zichtbaar maken van bomen, te storten in de reserve Buitenruimte;
6. De financiële consequenties te verwerken in de 1<sup>e</sup> Bestuursrapportage 2022;
7. Vaststellen van de komgrens voor het onderdeel 'Houtopstanden' van de Wet natuurbescherming (Wnb) zoals opgenomen op de kaart in de bijlage ten behoeve van de rechtskracht van het bomenbeleid;
8. Het college mandaat verlenen om in 2022 de geactualiseerde waardevolle bomenlijst (conform nieuwe criteria) vast te stellen voor waardevolle particuliere bomen en waardevolle gemeentelijke bomen.

#### WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

##### Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Een openbare ruimte met een sterk en gezond bomenbestand. Beschermen en versterken van de waarde die bomen hebben voor een prettige leefomgeving en de gezondheid van inwoners van Aalsmeer. Met de waarde en waardevermeerdering van bomen positief bijdragen aan landschappelijke aspecten, het milieu, biodiversiteit, cultuurhistorie en het tegengaan van de negatieve gevolgen van klimaatverandering op thema's als wateroverlast, hittestress en droogte. Een gemeente waarin zowel aan gemeentelijke als aan particuliere bomen bescherming wordt geboden.

##### Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De bomenagenda uitvoeren waarbij:

1. *Beheer op orde*

Aan de hand van de boomveiligheidscontrole (BVC) ieder jaar een derde van het bomenbestand wordt gecontroleerd. Deze BVC vormt de basis voor diverse jaarlijkse maatregelen op het gebied van veiligheid, snoeionderhoud en vervanging. Hiermee voldoet de gemeente Aalsmeer aan haar zorgplicht voor een veilig bomenbestand. Jaarlijks wordt een derde van het

bomenbestand onderhouden in begeleidings- en onderhoudssnoei en specifiekere maatregelen als krooncorrectie of dood hout verwijderen.

Met een jaarlijkse bomenrenovatie worden zieke, gevaarlijke en niet vitale bomen vervangen door gezonde exemplaren met goede groeiplaatsen.

De afgelopen jaren is een inhaalslag gemaakt in veiligheidssnoei. In de komende periode zullen achterstanden op met name begeleidings- en onderhoudssnoei worden ingehaald, zodat een 'nulsituatie' met een gezond bomenbestand ontstaat.

## 2. *Beschermen bomen*

In 2022 wordt de waardevolle bomenlijst geactualiseerd aan de hand van de nieuwe criteria. Dit geldt voor zowel de particuliere waardevolle bomen als voor de gemeentelijke waardevolle bomen. De bomen op deze lijst zijn kapvergunningplichtig.

Voor gemeentelijke bomen die niet op de waardevolle bomenlijst staan, geldt bij een verzoek voor kap (bijv. in het kader van projecten) een interne procedure. De boom wordt ook in die situaties beoordeeld aan de hand van de criteria die de waarde van bomen aangeven.

## 3. *Samen met bewoners*

Vertel als gemeente wat je doet. Er is veel moois te vertellen over de waarde die bomen vertegenwoordigen voor onze leefomgeving. Goed communiceren is ook uitleggen wat boombeheer inhoudt. Informatie over boomveiligheidscontrole, verschillende vormen van snoei en uitleg waarom bomen vervangen moeten worden creëert begrip en draagvlak. We communiceren via verschillende media.

Met diverse activiteiten worden bomen meer zichtbaar gemaakt en wordt betrokkenheid van inwoners vergroot. Jaarlijks worden kinderen betrokken bij de boomplantdag. De bomenwandelingen in het kader van de participatie zijn goed bevallen. Samen met belangengroepen willen we de initiatieven voor een interessante bomenwandeling verder uitwerken. Een ander initiatief is om bomen en verhalen te verbinden. Hierbij gaat het vooral om herdenkings- en monumentale bomen en de wens om voor iedere honderdjarige een boom te planten.

Een activiteit die aansluit bij klimaatadaptatie is het vergroenen van de eigen tuin. Samen met belangengroepen willen we een activiteit opzetten waarbij mensen een gratis boom voor hun tuin krijgen. Ook krijgen bewoners de gelegenheid ideeën aan te dragen voor extra bomen in de openbare ruimte

De bewonersactiviteiten worden zo gepland dat in een periode van 3-4 jaar (collegeperiode) steeds verschillende delen van Aalsmeer aan de beurt zijn; zodanig dat tijdens de hele periode de belangstelling voor bomen blijft.

## 4. *Behouden en versterken bomen in projecten*

De richtlijnen ten aanzien van aanplant en groeiplaatsen van bomen opnemen bij de actualisatie van de LIOR 2021 (Leidraad inrichting openbare ruimte). Aan de hand van deze ambities en richtlijnen worden zo vroeg mogelijk in de planvorming bestaande bomen in ruimtelijke projecten en renovatieprojecten ingepast en waar nodig voorzien van betere groeiplaatsen. Nieuw te planten krijgen ruimte om in de loop der jaren uit te groeien tot volle wasdom.

---

## ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

### Programma (speerpunt)

Programma: Openbare ruimte.

---

### Aanleiding

In het collegeprogramma van Aalsmeer is de waarde van een groene leefomgeving benoemd. Bomen zijn daarin een belangrijke pijler. Beleidsmatige bescherming van het groen en het bomenbestand is dan ook noodzakelijk voor het beschermen en versterken ervan.

---

Het opstellen van een beleidsplan bomen is onderdeel van het College Uitvoeringsprogramma.

---

**Argumenten**

**1. Bomenbeleid is noodzakelijk**

Bomen, en de waarde die bomen vertegenwoordigen, dragen positief aan aan een prettige leefomgeving, de gezondheid van mensen, landschappelijke aspecten, het milieu, biodiversiteit, cultuurhistorie en het tegengaan van de negatieve gevolgen van klimaatverandering op thema's als wateroverlast, hittestress en droogte. Om de bomen en hun waarde te beschermen en te versterken is bomenbeleid nodig. Het bomenbeleid benoemt de verschillende waarden en geeft ambities en richtlijnen om ze te koesteren en waar mogelijk te versterken.

Het bomenbeleid geeft de gemeente bij de invoering van de Omgevingswet ook handvatten om het belang van bomen te kunnen waarborgen in de Omgevingsvisie en dient als toetsingskader voor het Omgevingsplan.

**2. Scenario 2**

Scenario 2 'Bouwen aan de toekomst en samen vergroenen' geeft een goede inhoudelijke uitwerking van het bomenbeleid met bijbehorende ambities tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. Scenario 2 zorgt voor het op orde brengen van onderhoud en vervanging, geeft ruimte om meer boomwaarde te creëren voor de toekomst en samen met bewoners verder te vergroenen. Voor het uitvoeren van scenario 2 zijn aanvullende budgetten benodigd.

Geen keuze maken voor één van de scenario's betekent automatisch dat het huidige budget leidend blijft. In dat geval vermindert de kwaliteit van het bomenbestand en komen er minder bomen terug bij de bomenrenovatie.

**3. Veilig en goed onderhoud is de basis voor waardeontwikkeling van bomen**

Veilig onderhoud is een zorgplicht van de gemeente. Het risico geraakt te worden door een afgebroken tak moet zo klein mogelijk gehouden worden. De afgelopen jaren heeft de gemeente deze risico's in kaart gebracht met boomveiligheidscontroles (BVC) en is de geconstateerde achterstand op veiligheid ingelopen.

Tijdens de BVC zijn ook achterstanden geconstateerd op het gebied van onderhoudssnoei. Op tijd onderhouden beperkt de grootte van 'snoeiwonden' en is nodig om onnodige gevaarstelling voor de toekomst te voorkomen in de zin van risico's van takbreuk en omwaaien van bomen.

Het inlopen van achterstanden in snoeionderhoud is noodzakelijk voor goede waardeontwikkeling van de bomen, zodat ze uit kunnen groeien tot volle wasdom in hun natuurlijke omgeving en beoogde levensduur.

**4. Vervangen van minder vitale en dode bomen houdt bomenbestand op waarde**

In het Meerjaren Projecten Plan (MPP) is een jaarlijks budget voor het vervangen van bomen opgenomen. Bij de vervanging van bomen wordt uitgegaan van hun vitaliteit en restlevensduur in combinatie met de potentiële gevaarstelling en het benodigde onderhoudsregime. Bij het vervangen van bomen gaat het om meer dan het terug planten van een 'stammetje'. Het gaat om de juiste soort voor de betreffende locatie; waarbij de boom kan bovengronds en ondergronds voldoende groeiruimte heeft om tot volle wasdom te komen. Dan draagt een boom zo veel mogelijk bij aan onze leefomgeving; met zo min mogelijk menselijk ingrijpen. Aanpassingen aan de ondergrondse groeiruimte zijn meegenomen in de vervangingsopgave. Het huidige budget blijkt onvoldoende om het bomenbestand tijdig te vervangen en daarmee de bomen gezond en vitaal te houden.

**5. Recht doen aan de betrokkenheid van bewoners door samen te vergroenen**

Het participatieproces bij het maken van het bomenplan laat een grote betrokkenheid van bewoners en belangengroepen zien. De voorgestelde activiteiten door en met bewoners doen recht aan deze betrokkenheid van bewoners. Het levert niet alleen meer bomen op voor de openbare ruimte en het particulier eigendom. De verwachting is ook dat het besef toeneemt om verdere maatregelen te nemen in het kader vergroenen en klimaatadaptatie.

Diverse belangengroepen hebben aangegeven de gemeente te willen ondersteunen bij de uitvoering van de bewonersactiviteiten.

---

6. *Bij ontbreken van een komgrens Wnb heeft het gemeentelijke bomenbeleid geen rechtskracht.* Evenals de (voormalige) Boswet beschermt de Wnb alleen bomen buiten de bebouwde kom op openbaar terrein. Voor bomen binnen de bebouwde kom is gemeentelijke regelgeving van toepassing. Op het moment dat er geen komgrenzen zijn vastgesteld is de Wnb echter van toepassing op het gehele grondgebied van de gemeente. Het gemeentelijk bomenbeleid (waaronder ook de waardevolle bomenlijst die particuliere en gemeentelijke bomen bevat waarvoor voor het kappen een vergunning nodig is) is dan niet rechtskrachtig.
7. *Nieuwe criteria particuliere en gemeentelijke waardevolle bomen - bomen op hun waarde beoordelen*  
Voor gemeentelijke en particuliere bomen op de waardevolle bomenlijst moet, indien verwijdering gewenst is, een kapvergunning worden verleend.

Van 2012 tot heden is leeftijd 'ouder dan 40 jaar' het enige criterium waarop een boom als waardevol wordt bestempeld. Eventuele verwijdering van de boom mag alleen nadat een kapvergunning is verleend. De beoordeling met leeftijd als enige criterium is verouderd.

Voorstel is de lijst te actualiseren door toevoeging van een aantal beoordelingscriteria. De boom moet ten eerste voldoen aan twee drempelcriteria:

1. de boom is in voldoende conditie en heeft een toekomstverwachting van > 10 jaar;
2. de boom (zowel de kroon als de wortels) kan zich op deze plek goed ontwikkelen. Er zijn dus geen bovengrondse en ondergrondse belemmeringen aanwezig.

Als de boom positief scoort op de drempelcriteria wordt gekeken of de boom een bijzondere waarde heeft voor gemeente Aalsmeer op één of meerdere van de volgende criteria: bijzondere ouderdom, afmetingen, verschijningsvorm, ecologische waarde, cultuurhistorische waarde of dendrologische waarde (bijzondere soort). Qua uitwerking zijn per criterium objectieve voorwaarden in het Bomenplan (bijlagendocument) opgenomen.

Aan de hand van de door de raad, middels dit raadsvoorstel, vastgestelde kader van beoordelingsmethode met in achtneming van bovengenoemde criteria, kan het college de geactualiseerde waardevolle bomenlijst in 2022 vaststellen.

---

#### **Kanttekeningen**

Voor het uitvoeren van de activiteiten samen met bewoners is een inschatting gemaakt van het benodigd budget. Als de activiteiten een overweldigend succes zijn door grote bereidwilligheid en betrokkenheid van bewoners, kan het zijn dat er een groter budget benodigd is, waarvoor de raad in dat geval een hernieuwd voorstel zal worden voorgelegd.

De bedragen in de ramingen zijn gebaseerd op het huidige prijspeil van 2021; echter prijzen staan onder druk. Op dit moment is de impact voor de korte en middellange termijn van stijgingen in lonen, brandstofkosten en leveranties nog niet te voorstellen.

Zonder structureel aanvullende middelen voor de vervangingsopgave ontbreken de middelen om voldoende nieuwe bomen met goede groeiplaatsen aan te planten. In die situaties zullen keuzes voor kwaliteit worden gemaakt en bestaat de kans dat het bomenaantal vermindert.

Het vervangen van projectbomen is in de vervangingsopgave niet meegenomen en maakt onderdeel uit van projectbudgetten. Het niet bijdragen vanuit het kapitaalgoed bomen aan projectbudgetten, geeft een lastiger positie om de ambities voor bomen binnen projecten te kunnen realiseren.

---

#### **Financiën**

In onderstaande tabel zijn de bedragen voor scenario 2 opgenomen:

| 2                   | Jaartal                                     | Huidig    | 2022      | 2023      | 2024      | 2025      | 2026      |
|---------------------|---------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
|                     | Aantal bomen                                | Budget    | 12.800    | 12.968    | 13.136    | 13.304    | 13.472    |
| Beheer en Onderhoud | Veilige en goed beheerde bomen              | € 112.000 | € 112.000 | € 114.000 | € 115.000 | € 116.000 | € 118.000 |
|                     | Vervanging individuele bomen                | € 60.000  | € 127.000 | € 127.000 | € 127.000 | € 147.600 | € 147.600 |
|                     | Helderheid bij overlast                     |           |           |           |           |           |           |
|                     | Totaal (structureel)                        | € 172.000 | € 239.000 | € 241.000 | € 242.000 | € 263.600 | € 265.600 |
|                     | Beschermen waardevolle bomen                |           | pm        |           |           |           |           |
|                     | Inlopen achterstallig onderhoud             |           | € 192.000 |           |           |           |           |
|                     | Totaal (eenmalig)                           |           | € 192.000 |           |           |           |           |
| Bewoners            | Vergroening met bewoners (openbare ruimte)  |           | pm        | pm        | pm        |           |           |
|                     | Vergroening door bewoners (gratis bomen)    |           | pm        | pm        | pm        |           |           |
|                     | Zichtbaar maken bomen                       |           | pm        | pm        | pm        |           |           |
|                     | Goed communiceren                           |           |           |           |           |           |           |
|                     | Totaal (eenmalig)                           |           | € 95.000  |           |           |           |           |
| Projecten           | Aalsmeerse boomstructuur ontwikkelen        |           |           |           |           |           |           |
|                     | Vervanging individuele bomen (projectbomen) |           |           |           |           |           |           |
|                     | Bescherming bij ruimtelijke ontwikkeling    |           |           |           |           |           |           |
|                     | Bescherming werkzaamheden (BEA's)           |           |           |           |           |           |           |
|                     | Planten bomen nieuwe wijken en straten      |           |           |           |           |           |           |
|                     | Benutten kansen herinrichting               |           |           |           |           |           |           |
|                     | Totaal                                      |           |           | pm        | pm        | pm        | pm        |

### Vervangingsbudget

Structureel is aanvullend op het huidige beschikbare budget (jaarlijks € 60.000) in het MPP vanaf 2022 een extra budget benodigd van € 67.000 per jaar. Dit betreft een begrotingswijziging die meegenomen kan worden in de 1<sup>e</sup> Bestuursrapportage 2022.

Het vervangen van projectbomen is niet in deze vervangingsopgave meegenomen en maakt onderdeel uit van projectbudgetten.

### Inlopen van achterstanden voor snoeionderhoud

Het inlopen van achterstanden in snoeionderhoud is noodzakelijk voor goede waardeontwikkeling van de bomen, zodat ze uit kunnen groeien tot volle wasdom in hun natuurlijke omgeving en beoogde levensduur.

### Betrokkenheid bewoners

Het voorstel betreft een eenmalig bedrag voor betrokkenheid bewoners ad. € 95.000 voor vergroening met bewoners (openbare ruimte), vergroening door bewoners (gratis bomen) en zichtbaar maken van bomen, dat we gaan besteden in de periode van 2022 tot en met 2024.

## Communicatie

### Participatie

Vertegenwoordigers van groen en natuurverenigingen zijn betrokken bij de totstandkoming van dit Bomenplan. Inwoners hebben input en hun mening kunnen geven middels een bomenenquête. Veel informatie en ambities zijn besproken tijdens de bomenwandelingen, waar ook diverse raadsleden aan deelnamen.

### Meer bomen en zichtbaarder

De gemeente Aalsmeer richt zich nadrukkelijk op samenwerking met bewoners en bedrijven in bewustwording, communicatie en voorlichting. Daarom zijn diverse acties voorgesteld om bewoners een rol te geven bij de verdere vergroening van Aalsmeer en bomen meer zichtbaar te maken. Dit verhoogt de betrokkenheid van bewoners en vergroot de bewustwording voor de rol van bomen in klimaatadaptatie en een gezonde leefomgeving.

### Centrale informatieplek

De te maken gemeentelijke bomenpagina wordt gebruikt als centrale plek waar alle informatie te vinden is over de bomen in Aalsmeer. Niet alleen over onderhoud en bomenrenovatie, maar ook informatie over kapvergunning, criteria voor waardevolle bomen, biodiversiteit en verhalen over markante bomen.

## Procedure

### 1. Bekendmaking Bomenplan Aalsmeer

Na het vaststellen van het bomenplan wordt het beleid bekend gemaakt en uitgedragen via de gebruikelijke kanalen en media en middels de bomenpagina (zie communicatie).

2. *Opnemen ambities en richtlijnen in Leidraad Inrichting Openbare Ruimte*  
De ambities en richtlijnen worden onder de projectleiders uitgedragen en in de eerstvolgende aanpassing van de LIOR geborgd.
3. *Actualisatie van de Waardevolle Bomenlijst*  
Het actualiseren van de waardevolle Bomenlijst vindt plaats op basis van de criteria en het stappenplan die zijn opgenomen in het Bomenplan Aalsmeer.
4. *Wijzigingen in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV)*  
Het vaststellen van het bomenbeleid leidt tot onderstaande wijzigingen in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). De wijzigingen worden meegenomen bij de eerstvolgende wijziging van de APV.

| Artikel                      | Wijziging                                                                                                                                                                    |
|------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 4.11:1 Kapverbod             | De waardevolle bomenlijst en de link naar de interactieve kaart worden aangepast                                                                                             |
| 4:12a Afstand tot de erfrens | Dit artikel wordt opnieuw toegevoegd. De gemeente verkleint de 'verboden zone' voor het planten van bomen tot 0,5 meter uit de erfrens; uitsluitend voor gemeentelijke bomen |
| n.v.t. (toevoeging)          | De nieuwe criteria voor de totstandkoming van de waardevolle bomenlijst worden toegevoegd als nieuw lid aan artikel 4:11                                                     |
| n.v.t. (toevoeging)          | De grens i.v.m. de Wet Natuurbescherming (bebouwde kom bos-wet) wordt vastgesteld volgens de begrenzing van de bebouwde kom verkeer.                                         |

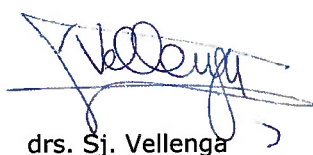
---

**Bijlagen**

Bomenplan Aalsmeer  
Bijlagen bij Bomenplan Aalsmeer  
Kaart komgrenzen

---

de secretaris,



drs. Sj. Vellenga

de burgemeester,



mr. G.E. Oude Kotte

## BEHANDELING RAAD

**Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie**


---

**Het voorstel aan de raad is**
**Aanvaarde amendementen / moties**


---

Ongewijzigd aanvaard  
Gewijzigd aanvaard  
Verworpen

---

## RAADSBSLUIT

### Besluit

1. In te stemmen met scenario 2 'Samen bouwen aan de toekomst' uit hoofdstuk 6 (Bomenagenda) van het Bomenplan Aalsmeer;
2. Het Bomenplan Aalsmeer vast te stellen met uitgewerkte ambities en richtlijnen voor het behouden en versterken van de waarde van Aalsmeerse bomen;
3. In te stemmen met het beschikbaar stellen van een eenmalig bedrag in 2022 ad € 192.000 voor het inlopen van achterstanden in snoeionderhoud bomen ten laste van de algemene middelen, te storten in de reserve Buitenruimte;
4. In te stemmen met het structureel verhogen van het budget in het Meerjaren Projecten Plan (MPP), met € 67.000 voor het vervangen van bomen (Bomenrenovatie Aalsmeer);
5. In te stemmen met het beschikbaar stellen van een eenmalig bedrag in 2022 ad. € 95.000 voor vergroening met bewoners (openbare ruimte), vergroening door bewoners (gratis bomen) en zichtbaar maken van bomen, te storten in de reserve Buitenruimte;
6. De financiële consequenties te verwerken in de 1<sup>e</sup> Bestuursrapportage 2022;
7. Vaststellen van de komgrens voor het onderdeel 'Houtopstanden' van de Wet natuurbescherming (Wnb) zoals opgenomen op de kaart in de bijlage ten behoeve van de rechtskracht van het bomenbeleid;
8. Het college mandaat verlenen om in 2022 de geactualiseerde waardevolle bomenlijst (conform nieuwe criteria) vast te stellen voor waardevolle particuliere bomen en waardevolle gemeentelijke bomen.

---

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 2 december 2021.

De griffier,



O. van Kolck

De voorzitter,



mr. G.E. Oude Kotte

